

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi patenttilain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on vuoden 1996 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 254/1996 vp laiksi patenttilain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Nyt

koolla oleva eduskunta, jolle talousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 1/1997 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

patenttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun patenttilain (550/1967) 14 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 10 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla (387/1985),

muutetaan 2 luvun otsikko, 13, 19—21 §, 22 §:n 1, 2, 5 ja 7 momentti, 23—27, 34 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 60 §, 61 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 momentti, 9 a luvun otsikko, 70 a §, 71 §:n 2 momentti, 72 § sekä 74 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13, 19 ja 20 § ja 22 §:n 2 momentti 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetussa laissa (407/1980), 21 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, 22 §:n 7 momentti ja 34 § mainitussa 10 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa, 25 ja 72 § 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (577/1992), 52 §:n 1 momentti muutettuna mainituilla 6 päivänä kesäkuuta 1980 ja 10 päivänä toukokuuta 1985 annetuilla laeilla, 60 § osittain muutettuna mainitulla 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetulla lailla, 61 §:n 1 momentti 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetussa laissa (717/1995) ja 9 a luvun otsikko ja 70 a § 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (593/1994), sekä

lisätään 12 §:ään uusi 2 momentti, 61 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetulla lailla, uusi 3 momentti ja 71 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

2 luku

Patenttihakemuksen käsittely ja väittemenettely

12 §

Jos patenttihakemusta koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi hakijalle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, tiedoksianto voi tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

13 §

Patenttihakemusta ei saa muuttaa siten, että patenttia haetaan johonkin, mikä ei ole käynyt selville hakemuksesta, kun hakemus on tehty.

19 §

Jos hakemus on säännösten mukainen eikä katsota olevan estettä hakemuksen hyväksymiselle, patenttiviranomaisen on ilmoitettava hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä.

Kun 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu patentinhakijalle, ei 11 §:ssä tarkoitettua vaatimusta saa tehdä eikä patenttivaa-

timuksia saa muuttaa siten, että patenttisuoja laajenee.

Hakijan on suoritettava vahvistettu painatusmaksu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus. Hakemus on jätettävä sillensä, jos maksua ei suoriteta. Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä suorittaa painatusmaksun sekä vahvistetun maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Milloin keksijä hakee patenttia ja pyytää vapautusta painatusmaksusta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus, patenttiviranomainen voi myöntää hänelle sanotun vapautuksen, jos maksun suorittamisen katsotaan tuottavan hänelle huomattavia vaikeuksia. Jos pyyntö hylätään, on kahden kuukauden kuluessa hylkäämisestä suoritettu maksu katsottava suoritetuksi oikeassa ajassa.

20 §

Kun hakija on tehnyt sen, mitä häneltä 19 §:n mukaan vaaditaan, tulee patenttiviranomaisen, jollei estettä edelleenkään ole, hyväksyä hakemus. Hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettava.

Patentti on myönnetty sinä päivänä, kun hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettu. Myönnetty patentti on merkittävä patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin. Patentinhaltijalle on annettava patenttikirja.

21 §

Patenttiviranomaisen on pidettävä patentin myöntämispäivästä lukien yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältää keksinnön selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä.

22 §

Patenttia koskevat asiakirjat ovat julkisia patentin myöntämispäivästä lukien.

Asiakirjat ovat myös julkisia, kun 18 kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, vaikka patenttia ei vielä ole myönnetty. Jos hakemus on jätetty sillensä tai hylätty, asiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi vain siinä tapauksessa, että hakija pyytää hakemuksen ottamista uudelleen käsiteltäväksi tai hakee

muutosta taikka tekee 71 a tai 71 b §:n mukaisen esityksen.

Jos asiakirja sisältää liikesalaisuuden ja jollei tämä koske keksintöä, johon patenttia haetaan tai jolle patentti on myönnetty, patenttiviranomainen voi vaadittaessa erityisesti syystä määrätä, ettei asiakirja ole julkinen. Jos sellainen vaatimus on tehty, asiakirja ei ole julkinen ennen kuin vaatimus on hylätty lainvoiman saaneella päätöksellä.

Ennen kuin patentti on myönnetty tai 20 vuoden ajan patenttihakemuksen tekemispäivästä, jos patenttihakemus on ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin, näyte talletuksesta saadaan 6 momentin ensimmäisen virkkeen säännöksestä huolimatta luovuttaa ainoastaan erityiselle asiantuntijalle, jos hakija tätä pyytää. Asetuksella säädetään, milloin tällainen pyyntö voidaan tehdä ja ketä näytteen pyytäjä voi käyttää asiantuntijana.

23 §

Jos julkiseksi tullut hakemus jätetään silensä tai hylätään, on päätöksestä kuulutettava sen saatua lainvoiman.

24 §

Kuka tahansa voi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan. Väite on tehtävä patenttiviranomaiselle yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämispäivästä. Väite on tehtävä kirjallisesti ja se on perusteltava.

Kun patenttia vastaan on tehty väite, se on saatettava patentinhaltijan tietoon ja patentinhaltijalle on varattava tilaisuus antaa siitä lausumansa. Patentinhaltijalla, jolla ei ole kotipaikka Suomessa, tulee väitekesittelyn aikana olla patenttilain 12 §:ssä tarkoitettu asiamies.

Patenttiviranomainen voi, jos siihen on erityisiä syitä, ottaa väitteen huomioon, vaikka patentti on rauennut tai raukeaa 51 §:n mukaisesti taikka lakkautetaan 54 §:n mukaisesti tai vaikka väite peruutetaan. Jos väitteen tekijä peruuttaa väitteensä, ei hän voi hakea muutosta patenttiviranomaisen tekemään päätökseen.

25 §

Patenttiviranomaisen tulee väitteen johdosta kumota patentti, milloin:

1) patentti on myönnetty, vaikkei 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja ole täytetty;

2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole esitetty niin selvästi, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;

3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai

4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.

Patenttiviranomaisen tulee hylätä väite, jos patentin voimassa pysyttämiselle ei ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä.

Jos patentinhaltija on väitekäsittelyn aikana muuttanut patenttia siten, ettei patentin pysyttämiselle voimassa muutetussa muodossa ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä, patenttiviranomaisen on ilmoitettava patentinhaltijalle, että patentti voidaan pysyttää voimassa muutetussa muodossa.

Patentinhaltijan on 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa suoritettava vahvistettu maksu patentin uudelleen painamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on lähetetty 3 momentin mukainen ilmoitus. Jos maksua ei suoriteta, patentti on kumottava. Mitä 19 §:n 4 momentissa säädetään keksijän mahdollisuudesta saada vapautus painatusmaksusta, koskee soveltuvien osin myös patentinhaltijan mahdollisuutta saada vapautus patentin uudelleen painamista koskevasta maksusta.

Jos patentti pysytetään voimassa muutetussa muodossa, on patenttiviranomaisen pidettävä muutettu patenttijulkaisu yleisön saatavana.

Patenttiviranomaisen on kuulutettava väitteen johdosta tehdystä päätöksestä tämän saatua lainvoiman.

26 §

Patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevaan lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Patentinhaltija tai väitteentekijä voi hakea muutosta patenttiviranomaisen väitteen johdosta antamaan lopulliseen päätökseen, jos päätös on hänelle vastainen. Jos väitteentekijä peruuttaa valituksensa, voidaan asia kuitenkin tutkia, jos siihen on erityisiä syitä.

Päätökseen, jolla 15 §:n 3 momentissa tai 19 §:n 3 momentissa tarkoitettu pyyntö hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi on hylätty tai 18 §:ssä tarkoitettu vaatimus hakemuksen siirtämisestä hyväksytty,

hakija voi hakea muutosta. Päätökseen, jolla vaatimus hakemuksen siirtämisestä on hylätty, vaatimuksen tekijä voi hakea muutosta.

Päätökseen, jolla vaatimus 22 §:n 5 momentissa tarkoitettun määräyksen antamisesta on hylätty, voi vaatimuksen tekijä hakea muutosta.

27 §

Muutosta 26 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnalta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Valittajan on saman ajan kuluessa suoritettava vahvistettu maksu. Ellei maksua suoriteta, ei valitusta oteta tutkittavaksi.

Muutosta valituslautakunnan päätökseen haetaan valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Mitä 22 §:n 5 momentissa säädetään patenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskee soveltuvien osin myös asiakirjoja, jotka annetaan valituslautakunnalle ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

34 §

Kansainvälisen patenttihakemuksen hyväksymisestä ei saa antaa 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta eikä tällaista patenttihakemusta saa hylätä ennen asetuksella säädetävän määräajan päättymistä, ellei hakija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen.

35 §

Patenttiviranomainen ei saa ilman hakijan suostumusta julkaista kansainvälistä patenttihakemusta painettuna tai vastaavalla tavalla eikä myöntää tällaisen patenttihakemuksen kohteena olevaan keksintöön patenttia ennen kuin maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä hakemispäivästä tai, jos etuoikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään.

36 §

Hakija voi hakea muutosta 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, jossa patenttiviranomainen on katsonut, että patenttihakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä. Tällöin on soveltuvien osin noudatet-

tava, mitä 27 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

52 §

Tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi sitä tarkoittavan kanteen perusteella, milloin:

- 1) patentti tarkoittaa keksintöä, joka ei täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja;
 - 2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;
 - 3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai
 - 4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.
-

60 §

Jos joku sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat 22 §:n mukaan ovat tulleet julkisiksi, käyttää ammattimaisesti hyväksi keksintöä, johon on haettu patenttia, on patentinloukausta koskevia säännöksiä vastaavasti sovellettava, jos patentti sittemmin myönnetään. Ennen kuin patentti on 20 §:n mukaan myönnetty, patenttisuojaa käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Rangaistukseen ei tällöin voida tuomita, ja vahingonkorvaus sellaisesta hyväksikäytämisestä, joka on tapahtunut ennen kuin patentti on myönnetty, voidaan määrätä ainoastaan 58 §:n 2 momentin mukaan.

Vahingonkorvausta koskevan 58 §:n 3 momentin säännöksiä ei sovelleta, jos korvauskanne nostetaan vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä tai jos väite on tehty, vuoden kuluessa siitä, kun patenttiviranomainen on päättänyt, että patentti pysytetään voimassa.

61 §

Jos patentti on kumottu lainvoiman saaneella päätöksellä tai julistettu mitättömäksi lainvoiman saaneella tuomiolla, ei 57—60 §:ssä säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta voida tuomita.

Tuomioistuin voi harkinnan mukaan lykätä

oikeudenkäymiskaaren 24 luvun 1 §:ssä tarkoitettua pääasian ratkaisua sellaisessa patentin mitättömäksi julistamista koskevassa asiassa, joka on pantu vireille laillisessa tuomioistuimessa ennen kuin patentin myöntämisen jälkeinen väiteaika on päättynyt tai ennen kuin väitteestä on annettu lainvoimainen päätös.

67 §

Käräjäoikeus määrää kalenterivuodeksi kerrallaan tarpeellisen määrän 66 §:ssä tarkoitettuja asiantuntijoita. Ennen määräyksen antamista oikeuden on hankittava valtion teknillisen tutkimuskeskuksen lausunto. Ilman laillista syytä ei saa kieltäytyä ottamasta vastaan edellä mainittua tehtävää.

9 a luku

Lisäsuojatodistus

70 a §

Lisäsuojatodistuksista säädetään lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1768/92 ja kasvinuojeluvälineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1610/96. Lisäsuojatodistuksista on lisäksi voimassa, mitä tässä luvussa säädetään.

71 §

Jos patentinhaltijalla ei ole 1 momentissa mainittua asiasta, voi tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja hänelle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttirekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jollei rekisteriin ole merkitty osoitetta, tiedoksiantaminen voi tapahtua kuuluttamalla patenttilehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

Jos väitettä koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi väitteentekijälle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, tiedoksianto voi tapahtua kuuluttamalla asiasta patenttilehdessä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

72 §

Muutosta patenttiviranomaisen tämän lain nojalla antamaan muuhun kuin 26 §:ssä tarkoitettuun lopulliseen päätökseen sekä 42, 71 a tai 71 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnalta. Valitusmenetelystä ja asian käsittelystä valituslautakunnassa säädetään erikseen.

74 §

Tarkemmat säännökset patenttihakemuksesta, kuulutuksesta patenttiasioissa, hakemusasiakirjojen painattamisesta, väitemenet-

telystä, patenttirekisteristä ja sen pitämisestä sekä patenttiviranomaisesta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn patenttihakemukseen sovelletaan patenttilain 14 §:ää.

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (576/1992) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

Joka ei säädetyssä ajassa ole tehnyt väitettä tai vaatimusta myönnetyn patentin, rekisteröidyn tavaramerkin tai kuulutetun mallin rekisteröintihakemuksen johdosta, ei saa ha-

kea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (551/1967) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Keksintöön, jota tämän lain mukaan on käsiteltävä salaisena, myönnetään patentti noudattamatta keksinnön julkiseksi tekemistä tarkoittavia patenttilain 20—22, 24 ja 25 §:n säännöksiä, jos patentin myöntämisen edellytykset muuten ovat olemassa.

—————
—————

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

—————
Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 1997
—————